

**KONVENCIJA
O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE
REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I KRALJEVINE HOLANDIJE**

Vlada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Vlada Kraljevine Holandije

U želji da usklade odnose koji postoje između dve države u oblasti socijalnog osiguranja sa razvojem nastalim u njihovom zakonodavstvu od potpisivanja Opšte konvencije o socijalnom osiguranju između Kraljevine Holandije i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisane 1. juna 1956. godine u Beogradu,

Pošto su odlučile da zaključe novu konvenciju koja će zameniti Konvenciju od 1. juna 1956. godine,

Sporazumele su se o sledećem:

Deo I

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Za svrhe primene ove konvencije;

a) izraz "teritorija" označava:

za Holandiju - teritoriju Kraljevine u Evropi;

za Jugoslaviju - teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije;

b) izraz "državljanin" označava:

za Holandiju - lice holandskog državljanstva;

za Jugoslaviju - lice jugoslovenskog državljanstva;

c) izraz "radnik" označava lice u radnom odnosu ili sa njim izjednačeno lice prema zakonodavstvu dotične strane ugovornice;

d) izraz "zakonodavstvo" označava zakone, propise statutarne odredbe i sve druge mere primene koji se odnose na sisteme i grane socijalnog osiguranja navedene u članu 2 stav 1 i koji su na snazi na dan potpisivanja ove konvencije ili koji će stupiti na snagu kasnije na celoj ili na bilo kom delu teritorije svake strane ugovornice;

e) izraz "nadležni organ" označava ministra, ministre ili odgovarajući organ u čijoj su nadležnosti sistemi socijalnog osiguranja na celoj ili na bilo kojem delu teritorije strane ugovornice;

f) izraz "nadležna ustanova" označava ustanovu kod koje je osiguranik osiguran u trenutku podnošenja zahteva za davanje ili kod koje ima pravo na davanje ili kod koje bi imao pravo na davanja, kada bi živeo na teritoriji strane ugovornice na kojoj se nalazi ta ustanova;

g) izraz "nadležna zemlja" označava stranu ugovornicu na čijoj se teritoriji nalazi nadležna ustanova;

h) izraz "ustanova prebivališta" označava nadležnu ustanovu koja je nadležna za pružanje davanja u mestu gde zainteresovano lice ima prebivalište, prema zakonodavstvu strane ugovornice koje primenjuje ta ustanova ili, ako takva ustanova ne postoji, ustanova koju je odredio nadležni organ dotične strane ugovornice;

i) izraz "ustanova mesta boravka" označava nadležnu ustanovu koja je nadležna za pružanje davanja u mestu gde zainteresovano lice privremeno boravi, prema zakonodavstvu strane ugovornice koja ta ustanova primenjuje ili, ako takva ustanova ne postoji, ustanova koju je odredio nadležni organ dotične strane ugovornice;

j) izraz "članovi porodice" označava lica određena ili priznata kao takva prema zakonodavstvu strane ugovornice na čijoj teritoriji ta lica imaju prebivalište; međutim, ako to zakonodavstvo smatra članovima porodice samo lica koja žive u zajedničkom domaćinstvu sa osiguranikom, smatra se da je taj uslov ispunjen kada ta lica uglavnom izdržava osiguranik;

k) izraz "nadživeli članovi porodice" označava lica određena ili priznata kao takva prema zakonodavstvu na osnovu kojeg se odobravaju davanja;

l) izraz "periodi osiguranja" označava periode uplaćivanja doprinosa, rada ili stalnog boravka, onako kako su određeni ili priznati kao periodi osiguranja prema zakonodavstvu na osnovu kojeg su navršeni ili se smatraju navršeni, kao i sve druge izjednačene periode ukoliko su priznati tim zakonodavstvom kao izjednačeni s periodima osiguranja;

m) izrazi "davanja" ili "penzije" označavaju sva davanja ili penzije, uključujući i sve elemente koji padaju na teret javnih fondova, revalorizaciona povećanja ili dodatna davanja, kao i jednokratne isplate umesto penzije.

Član 2

1. Ova konvencija se primenjuje:

A. U Holandiji, na zakonodavstvo koje se odnosi na:

- a) davanja za slučaj bolesti i materinstva;
- b) davanja za slučaj nesposobnosti za rad;
- c) davanja za slučaj starosti;
- d) davanja za slučaj nadležnih članova porodice;
- e) davanja za slučaj nezaposlenosti;
- f) porodična davanja;
- g) posebni penzijski režimi rudarskih radnika.

B. U Jugoslaviji, na zakonodavstvo koje se odnosi na:

- a) obavezno zdravstveno osiguranje radnika, uključujući i davanja za slučaj materinstva;
- b) obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, uključujući i porodične penzije;
- c) davanja radnicima za slučaj privremene nezaposlenosti;

d) davanja iz oblasti dečije zaštite.

2. Ova konvencija primenjivaće se takođe na sve zakone ili propise kojima su izmenjeni ili dopunjeni ili kojima će se izmeniti ili dopuniti zakonodavstva navedena u stavu 1 ovog člana.

Međutim, ona se neće primenjivati na:

a) zakone ili propise koji pokrivaju novu granu socijalnog osiguranja, ukoliko ne dođe do sporazuma u tom smislu između strana ugovornica;

b) zakone ili propise kojima se proširuju postojeći sistemi na nove kategorije korisnika ukoliko se tome usprotivi vlada zainteresovane strane ugovornice i o tome pismenim putem obavesti vladu druge strane ugovornice u roku od tri meseca od dana objavljivanja pomenutih zakona i propisa.

3. Ova konvencija se neće primenjivati na socijalnu pomoć niti na posebne režime osiguranja koji se odnose na službenike ili na sa njima izjednačeno osoblje.

Član 3

1. Odredbe ove konvencije primenjuju se na holandske i jugoslovenske radnike koji potpadaju ili koji su potpadali pod zakonodavstvo jedne strane ugovornice, kao i na članove njihovih porodica i nadživle članove porodica, ukoliko oni izvode svoja prava iz osiguranja radnika.

2. Odredbe ove konvencije se ne primenjuju na diplomatsko i konzularno osoblje od karijere, kao ni na kancelarijsko osoblje.

Član 4

1. Ako ovom konvencijom nije drukčije određeno, državljani jedne strane ugovornice na koje se primenjuju odredbe ove konvencije podleže obavezama i koriste prava iz zakonodavstva navedenih u članu 2 pod istim uslovima kao i državljani druge strane ugovornice.

2. Međutim, princip jednakosti tretmana, iznet u stavu 1, ne primenjuje se na plaćanje umanjениh doprinosa za dobrovoljno produženo penzijsko osiguranje nadležnih članova porodice.

Član 5

1. Ukoliko to nije drukčije određeno ovom konvencijom, novčana davanja za slučaj invalidnosti, starosti ili nadživelih članova porodice, stečene na osnovu zakonodavstva jedne strane ugovornice ne mogu se umanjiti, menjati, obustavljati, ukinuti ili oduzeti zbog toga što njihov korisnik ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice.

2. Navedena davanja koja proističu iz zakonodavstva jedne strane ugovornice pružaju se državljanima druge strane ugovornice koji žive u trećoj zemlji, pod istim uslovima i u istoj visini kao i svojim državljanima koji prebivaju u toj trećoj zemlji.

Član 6

1. Izuzimajući davanja za slučaj invalidnosti, starosti ili nadživelih članova porodice, koja se isplaćuju u skladu s odredbama poglavlja 2, deo III, na osnovu konvencije se ne može priznavati niti očuvati pravo korišćenja više davanja iste vrste ili više davanja za isti period obaveznog osiguranja.

2. Odredbe o smanjenju, obustavi ili ukidanju, predviđene zakonodavstvom jedne strane ugovornice u slučaju sticanja više davanja, odnosno davanja i drugih prihoda, ili usled bavljenja profesionalnom delatnošću, primenjuju se na korisnika čak i kada se radi o davanjima stečenim na osnovu zakonodavstva druge strane ugovornice ili o ostvarenim prihodima ili o vršenju delatnosti na teritoriji druge strane ugovornice. Međutim, za primenu ove odredbe ne uzimaju se u obzir davanja iste vrste za slučaj invalidnosti, starosti ili nadležnih članova porodice koja se pružaju u skladu s odredbama poglavlja 2, deo III.

Deo II

ODREDBE KOJE SE ODOSE NA PRIMENU ZAKONODAVSTVA

Član 7

1. Pod rezervom odredaba čl. 8 do 10, radnici zaposleni na teritoriji jedne strane ugovornice potpadaju pod zakonodavstvo te strane, čak i kada imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice ili ako preduzeće ili poslodavac koji ih je zaposlio ima svoje sedište ili prebivalište na teritoriji druge strane.

2. Ako na osnovu prethodnog stava radnik potpada pod zakonodavstvo strane ugovornice na čijoj teritoriji nema prebivalište, zakonodavstvo te strane ugovornice se primenjuje na njega kao da ima prebivalište na teritoriji te strane.

Član 8

Od principa iznetog u članu 7 izuzimaju se;

a) radnici zaposleni na teritoriji jedne strane ugovornice u preduzeću pod koje normalno potpadaju, a koje to isto preduzeće uputi na teritoriju druge strane ugovornice da bi za njegov račun obavili određeni posao, podleže i dalje, za svo vreme dok su upućeni na rad, zakonodavstvu prve strane ugovornice kao da su nastavili da rade na njenoj teritoriji;

b) putujuće osoblje u službi preduzeća koje obavlja za svoj ili tuđ račun železnički, drumski, vazdušni ili brodski prevoz putnika ili robe i čije se sedište nalazi na teritoriji jedne strane ugovornice, podleže zakonodavstvu one strane ugovornice na čijoj teritoriji to preduzeće ima svoje sedište;

c) radnici javne upravne službe jedne strane ugovornice, koji su upućeni na teritoriju druge strane ugovornice, podleže zakonodavstvu prve strane ugovornice.

Član 9

1. Nezavisno od odredaba stava 2 člana 3, odredbe člana 7 se primenjuju na radnike zaposlene u diplomatskim misijama ili u konzularnim predstavništvima strana ugovornica i na privatnu posluđu članova tih misija ili predstavništava.

2. Međutim, radnici naznačeni u stavu 1 ovog člana koji su državljani strane ugovornice. To pravo izbora može se koristiti samo jednom i to u roku od tri meseca posle stupanja na snagu ove konvencije ili na dan kada radnik bude primljen na rad u diplomatsku misiju ili konzularno predstavništvo odnosno stupi u privatnu službu člana misije ili predstavništva, zavisno od slučaja.

Član 10

Nadležni organi strana ugovornica mogu sporazumno predvideti izuzetke od odredaba čl. od 7 do 9 u korist zainteresovanih radnika.

Deo III

POSEBNE ODREDBE KOJE SE ODNOSE NA RAZNE VRSTE DAVANJA

Poglavlje 1.

BOLEST I MATERINSTVO

Član 11

Za sticanje, očuvanje ili ponovno korišćenje prava na davanja, kada se na radnika uzastopno ili naizmenično primenjivalo zakonodavstvo obe strane ugovornice, sabiraju se periodi osiguranja prema zakonodavstvu svake od strana ugovornica, ukoliko se ti periodi ne poklapaju.

Član 12

1. Radnik koji odlazi iz Jugoslavije u Holandiju i obrnuto kao i članovi njegove porodice, imaju u zemlji njegovog novog mesta rada prava iz osiguranja za slučaj bolesti i materinstva, ako ispunjavaju uslove propisane zakonodavstvom zemlje u koju su došli, pri čemu se vodi računa, ukoliko je to potrebno, o sabiranju perioda navedenih u prethodnom članu.

2. Ako radnik iz prethodnog stava ne ispunjava uslove koji su u njemu predviđeni, a na osnovu zakonodavstva strane ugovornice koje se na njega ranije primenjivalo imao bi još uvek pravo na davanja da se nalazi na teritoriji te strane ugovornice, isti zadržava pravo na ta davanja. Nadležna ustanova te strane ugovornice može zatražiti od

ustanove mesta prebivališta da pruža davanja u naturi na način predviđen zakonodavstvom koje primenjuje ta ustanova.

Član 13

1. Radnik koji ispunjava uslove za davanje prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice koristi davanje za vreme privremenog boravka na teritoriji druge strane ugovornice, ukoliko njegovo stanje neodložno iziskuje lekarsku negu, uključujući bolničko lečenje.

2. Radnik kome je posle ostvarivanja prava na davanja na teret ustanove jedne strane ugovornice ta ustanova odobrila da se preseli na teritoriju druge strane ugovornice, zadržava prava na ta davanja. Odobrenje se može uskratiti samo ako se ustanovi da bi preseljenje moglo naškoditi njegovom zdravstvenom stanju ili ometati lečenje.

3. Kada radnik ima pravo na davanja iz prethodnih stavova, davanja u naturi pruža ustanova mesta boravka ili prebivališta na teret nadležne ustanove prema odredbama zakonodavstva koje primenjuje pomenuta ustanova, naročito u pogledu obima i načina pružanja davanja u naturi; međutim, korišćenje tih davanja traje onoliko koliko predviđa zakonodavstvo nadležne zemlje.

4. U slučajevima predviđenim u st. 1 i 2 ovog člana, odobravanje proteza, većih sprava i ostalih davanja u naturi od veće vrednosti podređeno je - osim u izuzetno hitnim slučajevima - odobrenju nadležne ustanove.

5. Novčana davanja, u slučajevima predviđenim u st. 1 i 2 ovog člana, pruža nadležna ustanova prema odredbama zakonodavstva koje ona primenjuje. Ta davanja se mogu pružati preko ustanove u mestu boravka ili prebivališta za račun nadležne ustanove na način utvrđen administrativnim sporazumom koji zaključuju nadležni organi.

6. Odredbe prethodnih stavova primenjuju se analogno na članove porodica za vreme njihovog privremenog boravka na teritoriji druge strane ugovornice ili kada se presele na teritoriju druge strane ugovornice, posle nastupanja slučaja bolesti ili materinstva.

Član 14

1. Članovi porodice radnika koji je osiguran kod ustanove jedne strane ugovornice, koriste pravo na davanja u naturi kada imaju prebivalište na teritoriji druge strane, kao da je taj radnik osiguran kod ustanove njihovog mesta prebivališta. Obim, trajanja i način pružanja pomenutih davanja određuju se prema odredbama zakonodavstva koje primenjuje ta ustanova.

2. Kada se presele na teritoriju nadležne zemlje, članovi porodice koriste davanja prema odredbama zakonodavstvu te zemlje, čak i ako su već koristili davanja za isti slučaj bolesti ili materinstva, pre njihovog preseljenja; ako se zakonodavstvom koje primenjuje nadležna ustanova predviđa maksimalno trajanje korišćenja davanja, uzima se u obzir period pružanja davanja navršen neposredno pre promene prebivališta.

3. Ako članovi porodice navedeni u stavu 1 ovog člana u zemlji prebivališta obavljaju profesionalnu delatnost ili primaju penziju koja im daje pravo na davanja u naturi, odredbe ovog člana se na njih ne primenjuju.

Član 15

Za primenu člana 13, stavovi 1, 3, 4 i 6 člana 14 korisnikom davanja u naturi smatra se, pored radnika koji ima pravo na davanja u svojstvu obaveznog osiguranika kod zajednice zdravstvenog osiguranja u Jugoslaviji, odnosno kod blagajne zdravstvenog osiguranja u Holandiji, i lice koje ima pravo na davanja u svojstvu dobrovoljnog osiguranika kod holandske blagajne zdravstvenog osiguranja.

Član 16

1. Kada korisnik penzije koja mu pripada na osnovu zakonodavstva obe strane ugovornice ima pravo na davanja u naturi prema zakonodavstvu strane ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište, ta davanja korisniku i članovima njegove porodice pruža ustanova mesta prebivališta iz svojih sredstava, kao da je on korisnik penzije koja mu pripada isključivo na osnovu zakonodavstva te druge strane ugovornice.

2. Kada korisnik penzije koja mu pripada na osnovu zakonodavstva jedne strane ugovornice ima prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, davanja u naturi na

koja ima pravo prema zakonodavstvu prve strane ugovornice ili na koja bi imao pravo da mu je prebivalište na teritoriji te strane, pruža korisniku i članovima njegove porodice ustanova njegovog mesta prebivališta prema propisima zakonodavstva koje ona primenjuje vodeći računa, u slučaju potrebe, o odredbama Završnog protokola.

3. Korisnik penzije koji ima pravo na davanja u naturi na osnovu zakonodavstva jedne strane ugovornice, kao i članovi njegove porodice, mogu koristiti ta davanja za vreme privremenog boravka na teritoriji strane ugovornice na kojoj nemaju prebivalište ako njihovo stanje hitno zahteva takva davanja, uključujući i bolničko lečenje. Ta davanja pruža ustanova mesta boravka, prema odredbama zakonodavstva koje ona primenjuje, naročito u pogledu obima i načina pružanja davanja u naturi. Trajanje pružanja tih davanja predviđa se zakonodavstvom zemlje prebivališta.

Davanja padaju na teret nadležne ustanove ili ustanove prebivališta, zavisno od slučaja.

Odredbe člana 13 stav 4 ove konvencije primenjuju se analogno.

4. Pored lica koje ima pravo na davanja u svojstvu obaveznog osiguranika kod zajednice zdravstvenog osiguranja u Jugoslaviji, odnosno kod blagajne zdravstvenog osiguranja u Holandiji, davanja u naturi pripadaju i licu koje ima pravo na davanja u svojstvu dobrovoljnog osiguranika kod holandske blagajne zdravstvenog osiguranja.

5. Ako je zakonodavstvom jedne strane ugovornice predviđena obustava doprinosa na teret korisnika penzije za pokriće davanja u naturi, ustanova koja isplaćuje penziju je ovlašćena da izvrši te obustave kada na osnovu ovog člana davanja u naturi padaju na teret ustanove te strane ugovornice.

Član 17

1. Davanja u naturi koja se pružaju na osnovu odredaba člana 12 stav 2, člana 14 stav 1 i člana 14 stav 1 i člana 16 st. 2 i 3 ove konvencije nadoknađuju nadležne ustanove ili ustanove prebivališta, zavisno od slučaja, ustanovama koje su ih pružile.

2. Naknada troškova se određuje i vrši na način koji se utvrđuje administrativnim sporazumom, bilo pravdanjem stranih troškova, bilo na osnovu paušala.

Poglavlje 2.

INVALIDNOST, STAROST I SMRT

Odeljak 1.

Zajedničke odredbe

Član 18

1. Ako se zakonodavstvom jedne strane ugovornice sticanje, očuvanje ili ponovno korišćenje prava na davanja uslovljavaju time da su navršeni određeni periodi osiguranja, ustanova koja primenjuje to zakonodavstvo treba, prilikom utvrđivanja ukupnog staža, da uzme u obzir i periode osiguranja navršene prema zakonodavstvu druge strane ugovornice, kao da se radi o periodima osiguranja navršenim prema zakonodavstvu prve strane.

2. Ako se sticanje izvesnih davanja uslovljava prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice time da su periodi osiguranja navršeni u struci koja potpada pod poseban režim osiguranja, odnosno u određenoj struci ili službi, periodi osiguranja navršeni prema zakonodavstvu druge strane ugovornice uzimaju se u obzir prilikom određivanja tih davanja samo ukoliko su navršeni prema odgovarajućem režimu ili, ako to nije slučaj, u istoj struci, odnosno u istoj službi. Ukoliko na osnovu tako navršenih perioda zainteresovano lice ne ispunjava potrebne uslove za korišćenje pomenutih davanja, ti periodi se uzimaju u obzir za određivanje davanja prema opštem sistemu osiguranja.

3. Ako se zakonodavstvom jedne strane ugovornice, kojim se ne zahteva nikakvo trajanje osiguranja za sticanje i određivanje prava na davanja, pružanje davanja uslovljava time da je radnik bio osiguran prema tom zakonodavstvu u trenutku nastupanja osiguranog slučaja, smatra se da je taj uslov ispunjen ako je radnik u tom momentu bio osiguran na osnovu zakonodavstva druge strane.

Član 19

1. Ustanova svake strane ugovornice utvrđuje, prema odredbama zakonodavstva koje primenjuje, da li zainteresovano lice ispunjava potrebne uslove za sticanje prava na davanja, vodeći računa, ako je to potrebno, o odredbama člana 18.

2. U slučaju kada zainteresovano lice ispunjava te uslove, pomenuta ustanova obračunava teorijski iznos davanja na koje bi to lice imalo pravo da su svi periodi osiguranja koji se uzimaju u obzir, u skladu s odredbama člana 18 za utvrđivanje prava, bili navršeni samo prema zakonodavstvu koje ona primenjuje.

3. Međutim, ukoliko se radi o davanjima čiji iznos ne zavisi od dužine navršenih perioda, taj iznos se smatra teorijskim iznosom iz prethodnog stava.

4. Pomenuta ustanova zatim utvrđuje stvarni iznos davanja koji pripada zainteresovanom licu, na osnovu teorijskog iznosa izračunatog u skladu s odredbama stava 2 ovog člana, srazmerno trajanju perioda osiguranja navršenih prema zakonodavstvu koje primenjuje pre nastupanja osiguranog slučaja, u odnosu na ukupno trajanje svih perioda osiguranja navršenih prema zakonodavstvu obe strane ugovornice pre nastupanja osiguranog slučaja, ukoliko se ti periodi ne poklapaju.

5. Ako se teorijski iznos utvrdi u skladu s odredbama stava 3 ovog člana, dotična ustanova određuje stvarni iznos davanja koji pripada zainteresovanom licu srazmerno dužini perioda osiguranja navršenih prema zakonodavstvu koje primenjuje pre nastupanja osiguranog slučaja, a u odnosu na broj proteklih godina od dana kada je zainteresovano lice ili umrli navršio dvadeset godina života, odnosno, ukoliko je lice ili umrli osiguran kao radnik prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice pre navršene dvadesete godine života, od dana početka osiguranja do dana nastupanja osiguranog slučaja.

Član 20

1. Bez obzira na odredbe člana 19, ako ukupno trajanje navršenih perioda osiguranja prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice ne iznosi godinu dana i ako na osnovu samo tih perioda nije stečeno nikakvo pravo na davanje prema tom zakonodavstvu, ustanova te strane ugovornice nije dužna da odobri pravo na davanja za navedene periode.

2. Druga strana ugovornica uzima u obzir periode iz prethodnog stava za primenu odredaba člana 19 ove konvencije, izuzev odredaba stava 4 ovog člana.

Član 21

Ako zainteresovano lice u datom trenutku ne ispunjava potrebne uslove prema zakonodavstvu jedne i druge strane ugovornice, uzimajući u obzir odredbe člana 18 ove konvencije, ali ispunjava uslove jedne od njih, njegovo pravo na davanja se određuje prema zakonodavstvu čije uslove ispunjava. Davanja se ponovo obračunavaju saglasno odredbama člana 19 ove konvencije, kada se ispune potrebni uslovi prema zakonodavstvu druge strane, vodeći računa o odredbama člana 18.

Član 22

1. Ako je iznos davanja koji bi zainteresovanom licu pripadao prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice, kada se primenjuju odredbe čl. 18 i 19, veći od ukupnog iznosa davanja koji pripada na osnovu tih odredaba, nadležna ustanova te strane je dužna da odobri tom licu dodatak jednak razlici između ta dva iznosa. Troškovi isplate dodatka padaju u celini na teret pomenute ustanove.

2. Ako bi na osnovu primene odredaba prethodnog stava zainteresovano lice imalo pravo da dodatak od strane ustanove obe strane ugovornice, koristiće samo veći dodatak. Taj dodatak pada na teret obe ustanove srazmerno odnosu koji postoji između iznosa dodatka koji bi isplaćivala svaka pojedinačna ustanova kada bi samo ona to cenila i ukupnog iznosa dodatka koji obe ustanove treba da plaćaju.

Član 23

1. Ako se, usled porasta troškova života ili promene nivoa plata, davanja promene za određeni procent ili iznos, taj procent ili iznos se neposredno primenjuje na davanja utvrđena shodno odredbama čl. 19 i 22, bez ponovnog obračunavanja na osnovu pomenutih članova.

2. Međutim, u slučaju ponovnog razmatranja davanja od strane jedne ili druge strane ugovornice, u cilju usklađivanja sa promenama ličnih prilika zainteresovanog lica, pristupiće se novom obračunu shodno odredbama čl. 19 i 22.

Odeljak 2.

Posebne odredbe za slučaj invalidnosti

Član 24

1. Ako posle obustave davanja za slučaj invalidnosti dođe do njihovog obnavljanja, ta davanja obezbeđuje ustanova koja ih je isplaćivala u trenutku njihove obustave.
2. Ako posle ukidanja davanja za slučaj invalidnosti, stanje osiguranika opravdava određivanje novih davanja po osnovu invalidnosti, ta davanja određuju se shodno odredbama čl. 18 do 22.

Član 25

Radnik koji je stekao pravo na novčana davanja za slučaj invalidnosti na teret ustanova jedne strane ugovornice i koji ima prebivalište na teritoriji te strane, zadržava to pravo i kada se preseli na teritoriju druge strane. Međutim, pre preseljenja radnik treba da dobije odobrenje nadležne ustanove. Odobrenje se može uskratiti samo ako preseljenje zainteresovanog lica može dovesti u pitanje njegovo zdravstveno stanje ili ometati lečenje.

Član 26

Za primenu člana 19 stav 5, kao navršeni periodi osiguranja prema holandskom zakonodavstvu smatraju se i periodi pre 1. jula 1967. godine u toku kojih bi radnik bio osiguran da je holandsko zakonodavstvo o osiguranju za slučaj nesposobnosti za rad već stupilo na snagu.

Odeljak 3.

Posebne odredbe o osiguranju za slučaj starosti

Član 27

Bez obzira na odredbe člana 19, holandske ustanove koje primenjuju zakonodavstvo navedeno u članu 2 stav 1 tačka A pod c) vrše direktan obračun starosne penzije samo na osnovu perioda osiguranja navršenih prema holandskom zakonodavstvu.

Član 28

1. Prilikom obračunavanja starosne penzije koja na osnovu holandskog zakonodavstva pripada oženjenom licu, takođe se uzimaju u obzir periodi osiguranja pre dana kada je njegova supruga navršila 65 godina života i za vreme kojih je bila u braku i imala prebivalište na teritoriji Jugoslavije, pod uslovom da se ti periodi poklapaju sa periodima osiguranja koje je oženjeno lice navršilo prema tom zakonodavstvu.

2. Prilikom obračunavanja starosne penzije koja na osnovu holandskog zakonodavstva pripada udovi lica koje je navršilo periode osiguranja prema tom zakonodavstvu, takođe se uzimaju u obzir periodi pre dana kada je udova navršila 65 godina u toku kojih je ona bila u braku i imala prebivalište na teritoriji Jugoslavije, pod uslovom da se ti periodi poklapaju sa periodima osiguranja koje je navršio njen suprug prema tom zakonodavstvu.

3. Za obračun se ne uzimaju periodi navedeni u prethodnim stavovima, kada se ti periodi poklapaju sa periodima uzetim u obzir prilikom obračuna starosne penzije koja pripada supruzi ili udovi prema zakonodavstvu druge države, a ne Holandije ili sa periodima za vreme kojih je ona primala starosnu penziju shodno tom zakonodavstvu.

Odeljak 4.

Posebne odredbe o osiguranju za slučaj smrti

Član 29

1. Za primenu člana 19 stav 5 kao periodi osiguranja navršeni prema holandskom zakonodavstvu navedenom u članu 2 stav 1 tačka A. pod d), smatraju se i periodi pre 1. oktobra 1959. godine, za vreme kojih je umrli imao prebivalište u Holandiji, posle navršenih dvadeset godina života ili za vreme kojih je bio u radnom odnosu kod poslodavca u Holandiji.

2. Za obračun se ne uzimaju periodi koje treba uzeti u obzir na osnovu prethodnog stava kada se ti periodi poklapaju sa periodima osiguranja za slučaj starosti i smrti navršenim prema zakonodavstvu druge države, a ne Holandije na osnovu kojih se stiče pravo na porodičnu penziju.

Odeljak 5.

Posebne odredbe o profesionalnim bolestima

Član 30

Radnik koji je na teritoriji jedne strane ugovornice prekinuo rad na poslovima koji bi mogli izazvati profesionalno oboljenje ima pravo na davanje na osnovu zakonodavstva te strane, čak i kada je ta bolest prvi put medicinski konstatovana na teritoriji druge strane ugovornice, pod uslovom da potom nije na teritoriji druge strane obavljao neki posao koji bi mogao prouzrokovati takvu bolest.

Poglavlje 3.

NEZAPOSLENOST

Član 31

Kod sticanja prava na davanja, kada je radnik uzastopno ili naizmenično potpadao pod zakonodavstvo obe strane ugovornice, periodi osiguranja navršeni na osnovu zakonodavstva svake strane ugovornice sabiraju se pod uslovom da se ne poklapaju.

Član 32

Radnik, državljanin jedne strane ugovornice, koji je došao na teritoriju druge strane, ima pravo za sve vreme boravka na toj teritoriji, na davanja za slučaj nezaposlenosti predviđena zakonodavstvom druge strane ugovornice, pod sledećim uslovima:

- a) da je primljen u radni odnos u skladu s odredbama zakonodavstva o zapošljavanju stranih radnika;
- b) da ispunjava uslove propisane za korišćenje tih davanja prema zakonodavstvu druge strane ugovornice, vodeći računa o sabiranju perioda navedenom u članu 31.

Poglavlje 4.

DEČJA ZAŠTITA

Član 33

Ako je zakonodavstvom jedne strane ugovornice sticanje prava na davanje iz oblasti dečje zaštite uslovljeno navršenjem perioda osiguranja, ustanova koja primenjuje to zakonodavstvo uzeće u obzir, u meri u kojoj je to potrebno, i navršene periode osiguranja na osnovu zakonodavstva druge strane ugovornice, kao da se radi o periodima na osnovu zakonodavstva prve strane ugovornice.

Član 34

1. Radnik, osiguran prema jugoslovenskom zakonodavstvu, koji ima decu koja prebivaju ili se podižu na teritoriji Holandije, ima za tu decu pravo na dodatak prema odredbama jugoslovenskog zakonodavstva, pri čemu se ako je to potrebno, vodi računa o sabiranju perioda iz člana 33.

2. Radnik osiguran prema holandskom zakonodavstvu, koji ima decu koja prebivaju ili se podižu na teritoriji Jugoslavije, ima za tu decu pravo na porodične dodatke prema odredbama holandskog zakonodavstva i kada radnik ima prebivalište na teritoriji Jugoslavije.

3. Ako se zakonodavstvom jedne strane ugovornice predviđa porodični dodatak na decu za korisnike penzije ili drugog davanja, pravo na taj dodatak imaju i korisnici penzije ili drugog davanja koji prebivaju na teritoriji druge strane.

4. Ako u toku istog perioda porodični dodatak pripada za isto dete na osnovu zakonodavstva obe strane ugovornice, isplaćuju se samo porodični dodatak koji pripada na osnovu zakonodavstva strane ugovornice na čijoj teritoriji dete prebiva ili se podiže.

Deo IV

RAZNE ODREDBE

Član 35

1. Nadležni organi:

- a) donose sve administrativne sporazume potrebne za primenu ove konvencije;
- b) obaveštavaju jedni druge o merama preduzetim za njenu primenu;
- c) obaveštavaju jedni druge o izmenama u svom zakonodavstvu, koje bi mogle uticati na primenu ove konvencije;
- d) regulišu sporazumno način lekarske i administrativne kontrole korisnika ove konvencije.

2. Nadležni organi će sporazumno regulisati, po potrebi, položaj posebnih kategorija radnika.

Član 36

Za primenu ove konvencije, organi i ustanove zaduženi za njeno sprovođenje pružiće dobre usluge jedni drugima i postupiće kao da se radi o primeni sopstvenog zakonodavstva. Međusobna administrativna pomoć tih organa i ustanova po pravilu je besplatna. Međutim, nadležni organi strana ugovornica mogu se dogovoriti o naknadi izvesnih troškova.

Član 37

1. Korišćenje smanjenja ili oslobođenja od dažbina, administrativnih taksa, sudskih troškova ili troškova uknjižbe, predviđenih zakonodavstvom jedne strane ugovornice za podneske ili ispravke koje podnose u vezi s primenom zakonodavstva te strane, proširuje se na odgovarajuće podneske i isprave koje se izdaju u vezi s primenom zakonodavstva druge strane ugovornice ili ove konvencije.

2. Svi zvanični akti, isprave ili podnesci koji se podnose u cilju primene ove konvencije oslobođeni su od legalizacije i bilo koje druge slične formalnosti.

Član 38

1. Za primenu ove konvencije, ustanove strana ugovornica mogu se neposredno obraćati jedna drugoj na francuskom ili engleskom jeziku.

2. Organi, ustanove ili sudovi jedne strane ugovornice ne mogu odbaciti molbe ili druga dokumenta koja su im upućena zbog toga što su sastavljena na jednom od jezika naroda Jugoslavije, odnosno na holandskom jeziku.

Član 39

Molbe, izjave ili žalbe koje je trebalo, prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice, podneti u određenom roku organu, ustanovi ili sudu te strane, smatraju se podnetim u roku ako se podnesu u istom roku organu, ustanovi ili sudu druge strane ugovornice. U tom slučaju organ, ustanova ili sud dostavlja bez odlaganja te molbe, izjave ili žalbe nadležnom organu, ustanovi ili sudu prve strane.

Član 40

Transferi iznosa na osnovu ove konvencije vrše se u skladu sa sporazumima koji su na snazi u toj oblasti između dve strane ugovornice u momentu transfera.

Član 41

Ako nadležna ustanova jedne strane ugovornice, prema zakonodavstvu koje ona primenjuje, ima originalno pravo na naknadu štete od trećeg lica, to pravo priznaje druga strana ugovornica.

Član 42

1. Ako prilikom isplate ili revizije davanja za slučaj invalidnosti, starosti ili smrti (penzije) na osnovu Poglavlja 2 deo III, ustanova jedne strane ugovornice isplati korisniku davanja iznos koji je veći od onog na koji ima pravo, ta ustanova može zatražiti od ustanove druge ugovornice, koja duguje odgovarajuća davanja tom korisniku, da zadrži iznos sredstava isplaćen preko određenog iznosa od zaostalih iznosa sredstava koja ona isplaćuje tom korisniku. Ta poslednja ustanova zadržava iznos i transformiše tako

zadržani iznos ustanovi koja potražuje. Ako naknada ne može da se naplati iz tih sredstava, primenjuju se odredbe sledećeg stava.

2. Kada ustanova jedne strane ugovornice isplati korisniku davanja iznos veći od onog na koji ima pravo, ta ustanova može pod uslovima i u granicama predviđenim zakonodavstvom koje primenjuje, zatražiti od ustanove druge strane ugovornice koja isplaćuje davanja tom korisniku, da zadrži iznos isplaćen preko određenog iznosa od sredstava koja isplaćuje tom korisniku. Poslednja ustanova zadržava iznos pod uslovima i u granicama u kojima je takva kompenzacija dozvoljena zakonodavstvom koje primenjuje, kao da se radi o sredstvima koja je ona isplatila u višem iznosu, i transferiše tako zadržani iznos ustanovi koja potražuje.

3. Kada ustanova jedne strane ugovornice isplati akontaciju na ime davanja za period u toku kojeg korisnik ima pravo na odgovarajuća davanja na osnovu zakonodavstva druge strane ugovornice, ta ustanova može zatražiti od ustanove druge strane da zadrži iznos te akontacije od iznosa koji ista duguje korisniku za isti period. Poslednja ustanova zadržava i transferiše tako obustavljen iznos ustanovi koja potražuje.

4. Kada je neko lice koristilo socijalnu pomoć na teritoriji jedne strane ugovornice, u periodu za koji je imalo pravo na davanja na osnovu zakonodavstva druge strane ugovornice, ustanova koja je davala socijalnu pomoć može, ako ima pravo da zahteva povraćaj davanja pružena korisnicima socijalne pomoći, tražiti od ustanove druge strane ugovornice, dužnika davanja u korist tog lica, da od iznosa koji isplaćuje tom licu zadrži iznos socijalne pomoći dodeljene u toku pomenutog perioda. Poslednja ustanova zadržava i transferiše tako obustavljen iznos ustanovi koja potražuje.

Član 43

1. Svaki spor koji bi mogao da iskrсне između strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom ove konvencije biće predmet neposrednih pregovora između nadležnih organa strana ugovornica.

2. Ukoliko se spor ne može rešiti u roku od šest meseci računajući od podnošenja prvog zahteva za započinjanje pregovora predviđenih u stavu 1 ovog člana, o sporu će rešavati arbitražna komisija čiji će se sastav i postupak odrediti sporazumom između strana

ugovornica. Arbitražna komisija rešava o sporu u skladu sa osnovnim principima i u duhu ove konvencije. Odluke komisije su obavezne i konačne.

Deo V

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44

1. Po osnovu ove konvencije ne može se steći nikakvo pravo pre dana njenog stupanja na snagu.

2. Svaki period osiguranja navršen prema zakonodavstvu jedne strane ugovornice pre stupanja na snagu ove konvencije uzimaće se u obzir prilikom određivanja prava stečenih shodno odredbama ove konvencije.

3. Pod rezervom odredaba stava 1 ovog člana, pravo se može steći na osnovu ove konvencije, čak i po osnovu osiguranog slučaja koji je nastupio pre njenog stupanja na snagu.

4. Ako osigurani slučaj nastupi pre dana stupanja na snagu ove konvencije i ako je zahtev za penziju podnet posle tog dana, taj zahtev povlači dvostruku isplatu:

a) za period koji prethodi danu stupanja na snagu ove konvencije - prema odredbama Konvencije od 1. juna 1956. godine;

b) za period od dana stupanja na snagu ove konvencije prema odredbama te konvencije.

5. Licima koja su uživala penziju pre stupanja na snagu ove konvencije, izvršiće se revizija prava na njihovo traženje u skladu sa odredbama ove konvencije. Revizija se može izvršiti i po službenoj dužnosti. Takva revizija ne sme ni u kom slučaju imati za posledicu suženje ranije stečenih prava zainteresovanih lica.

6. Ako se zahtev iz stava 5 ovog člana podnese u roku od dve godine, računajući od dana stupanja na snagu ove konvencije, stečena prava prema odredbama ove konvencije koriste se počev od tog dana, s tim da se odredbe zakonodavstva strane

ugovornice koje se odnose na gubljenje prava, ne mogu primenjivati na štetu zainteresovanih lica.

7. Ako zahtev iz stava 5 ovog člana podnese posle isteka roka od dve godine, po stupanju na snagu ove konvencije, prava koja se ne gube stiču se samo od dana podnošenja zahteva, uz primenu povoljnih odredaba zakonodavstva dotične strane ugovornice.

Član 45

Vlade strana ugovornica obavestiće jedna drugu o sprovođenju u svojim zemljama potrebnih ustavnih postupaka u vezi sa stupanjem na snagu ove konvencije.

Ova konvencija stupa na snagu prvog dana trećeg meseca od dana poslednjeg saopštenja.

Član 46

Završni protokol priložen uz ovu konvenciju čini njen sastavni deo.

Član 47

Danom stupanja na snagu ove konvencije prestaju da važe odredbe Opšte konvencije o socijalnom osiguranju između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Kraljevine Holandije, potpisane u Beogradu 1. juna 1956. godine. Prava stečena primenom odredaba te konvencije se zadržavaju.

Član 48

Ova konvencija se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka strana ugovornica može otkazati Konvenciju. Saopštenje o otkazivanju podnosi se najkasnije šest meseci pre isteka tekuće kalendarske godine, a Konvencija prestaje da važi krajem iste godine.

Član 49

1. U slučaju otkazivanja ove konvencije, zadržavaju se prava stečena na osnovu njenih odredaba.

2. Prava koja se odnose na periode navršene pre dana prestanka važnosti Konvencije a čije je sticanje u toku, ne gase se zbog otkazivanja; njihovo dalje zadržavanje određuje se zajedničkim sporazumom ili, ukoliko nema takvog sporazuma, zakonodavstvom koje primenjuje odnosna ustanova.

U potvrdu čega su dolepotpisani, propisno ovlašćeni u tu svrhu, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u Beogradu, 11. maja 1977. godine, u dva primerka na francuskom jeziku.

Za Vladu

Socijalističke Federativne

Republike Jugoslavije,

Svetozar Pepovski, s. r.

Za Vladu

Kraljevine Holandije,

Jap Bursma, s. r.

ZAVRŠNI PROTOKOL

Prilikom potpisivanja na današnji dan Konvencije o socijalnom osiguranju između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Kraljevine Holandije (dalje u tekstu: Konvencija) dolepotpisani punomoćnici su utvrdili saglasnost strana ugovornica o sledećim tačkama:

1. Izraz "korisnik penzije" iz člana 16 Konvencije, kada se radi o Holandiji, odnosi se i na lice koje koristi neko davanje na osnovu zakonodavstva o nesposobnosti za rad, navedeno u članu 2 stav 1 pod A. b) Konvencije.

2. Izraz "davanje" iz člana 19 Konvencije označava za slučaj invalidnosti za jugoslovensku stranu:

- invalidske penzije, kao i novčana davanja vezana za korišćenje prava na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje;

za holandsku stranu:

- novčana davanja se isplaćuju periodično na osnovu zakonodavstva o osiguranju za slučaj nesposobnosti za rad, navedenog u članu 2 stav 1 pod A. b) Konvencije.

3. Korisnik starosne penzije na osnovu holandskog zakonodavstva, sa prebivalištem u Jugoslaviji, a koji nema pravo na davanja u naturi prema jugoslovenskom zakonodavstvu, ima pravo da pristupi dobrovoljnom holandskom osiguranju - blagajni bolesničkog osiguranja, ukoliko je bio obavezno osiguran na osnovu Zakona o blagajnama bolesničkog osiguranja ili zakonskih propisa koji su zamenjeni tim zakonom.

Za ovakvo osiguranje plaća se doprinos koji se obustavlja od starosne penzije. Iznos doprinosa, kao i po potrebi posebne uslove osiguranja koji nisu propisani Zakonom o blagajnama bolesničkog osiguranja, određuje holandski nadležni organ. Lice koje na takav način pristupi dobrovoljnom osiguranju smatra se, za primenu člana 16 stav 2, da ima pravo na davanje u naturi prema holandskom zakonodavstvu.

4. Za primenu odredaba čl. 13, 14 i 16 lice koje je, kada se radi o davanjima u naturi, podređeno samo Opštem zakonu o posebnim troškovima za slučaj bolesti, smatra se da nema pravo na davanja u naturi.

Ovaj završni protokol, koji čini sastavni deo Konvencije, imaće dejstvo pod istim uslovima i biće na snazi isto vreme kao i sama Konvencija.

U potvrdu čega su dolepotpisani, propisno ovlašćeni u tu svrhu, potpisali ovaj protokol.

Sačinjeno u Beogradu, 11. maja 1977. godine, u dva primerka na francuskom jeziku.

Za Vladu
Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije,
Svetozar Pepovski, s. r.

Za Vladu
Kraljevine Holandije,
Jap Bursma, s. r.